

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Præbendis. Consilium CCLX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

nullum alium titulum præcessisse & ex hoc nunc primum jus queri quod fieri non posset, si ex prior titulo jus nactus fuisset, qui provisionem petit, *l. Vbi autem in si. De verb. oblig. & id. Bellameta decis. 116.* Quod admodum in simili de surrogatione in jus colligantis mortui tradit Ludovicus Gomefius, in *reg. De surrog. collat. g. 19. in fine* Sepolitis interim istis nihil operantur hujusmodi provisionis literæ; nam conditionalem continent collationem, sub conditione, quæ expressim provisioni dicti Cardinalis inserta est his verbis: *Dummodo tempore data præsentium non sit alicui in ea ius quaesitum.* Ita ut ex defectu conditionis collatur dicta provisio, seu quod magis est, nulla sit. *†* Equidem verba ista propriè non habeant conditionis vim & potestatem, eo quod conditio in futurum, *l. itaque Si cert. pet. non in præsens vel præteritum tempus conferatur;* quod autem sic in præsens vel præteritum tempus conferatur sub figura conditionis, id statim ab initio vel purè valet, vel omnino nullum est, *l. Cum ad præsens cum l. seq. Si cert. pet. l. Condicio in præteritum De verb. oblig. l. 2. De hered. instut. prout vel verum vel falsum est quod in figura conditionis exprimitur. †* Unde cum verbis in præsens tempus conceptis Illustrissimus D. Cardinalis dixerit negativè, *Dummodo non sit ius quaesitum;* & affirmativa illis verbis contraria fuerit tunc vera, non intelligitur Cardinalis suspendisse suam collationem in aliquem eventum, sed jam inde ab initio illam pro nulla habuisse: per rerum enim naturam certum fuit, tunc alteri ius fuisse quaesitum in dictis Canonatu & præbenda, etiamsi Cardinalis id ignoraverit, *l. Respicendum Si cert. petat.* Ius autem quaesitum fuisse Impetranti ex his, quæ in investigatione juris eiusdem diximus, manifestum est; eo scilicet attentò, quod acceptatio & provisio Impetrantis uno die antecesserint provisionem Cardinalis ab Opponentibus impetratam: illa enim est de decima Februarii, hæc de tertio Idus Februarii, hoc est de undecimo; cui non censetur Cardinalis non tantum voluisse derogare, sed per hujusmodi conditionalia verba majus robur potius adieciisse, quia dicta clausula, *Dummodo non sit alteri ius quaesitum,* præservat habentes ius in re, *l. in an. Aud. & DD. in cap. Causam qua De rescriptis;* quod Impetrans in hoc Canonatu omnino perfectè obtinuit per reservationem, provisionem, seu collationem, & in possessionem inductionem virtute Bullæ Leoninæ, *c. ult. in fine De concess. præben. in 6. Clement. fin. eod. tit. ita ut de non vacante beneficio dicto Opponentis facta collatio, ipso jure nulla reputari debeat, c. l. & 2. De concess. præben. multoque magis quæ in consequentiam & auctoritatem hujus tituli per Opponentem capta est possessio, quatuor ferè mensibus post acceptam, & obtentam realem possessionem ab Impetrante, octava scilicet Iunii tunc sequentis; idque vigore prioris collationis inutiliter ac nulliter (uti superius deductum est) facta à Capitulo, Abbate vacante: facta deinde pendente hac lite, & sic nulliter, vicesima quarta Januarii novissimè præteriti novè possessionis acceptione, virtute collationis ab Illustrissimo D. Cardinale obtentæ; cum Impetrans antea possessionem juris & rei obtinisset de*

cima, & decima sexta Februarii anni. 1558. Atque ita multis modis Impetrans Opponentem potior est, & jure, & tempore, *c. Duobus De rescript. lib. 6. l. 4. c. Qui putior. in pig. hab. in d. non tantum potior, sed omiſsa comparatione solus obtinet hujus beneficii jus & possessionem. ** Proinde cum causa beneficalis possessoria justificari & probari debeat ex titulo, *Gl. in Clem. unica in fine De caus. poss. & propriet. tam in judicio retinenda, quam reſt. tuenda, Gloss. in d. Clem. unica, & quidem titulo saltem colorato, Rota decis. 257. alias est 7. Si quis dicat de probat. in novu;* qui scilicet obtentus sit ab habente potestatem conferendi, *Rota decis. 393. Si conferatur alias est 16. De rescript. (spoliat in novu, Phil. Franc. in c. fin. De rescript. spol. in 6. eaque ex parte abundè satis fecerit Impetrans, nihil vero præstiterit Opponens, propter superius deductum defectum potestatis prædicti Capituli, & Domini Cardinalis conditionatam conditione deſi. sente collationem; nihil est quod Clarissimos Dominos Iudices remorari debeat in proferenda sententia pro possessione dicti Impetrantis, & condemnando Adversarium in expensis.*

De Præbendis.

S V M M A R I V M.

Ius Regaliorum in beneficiis Ecclesiasticis.

1. Capitulum sede vacante non conferre præbendam.
2. Collatio beneficiorum est inter fructus prælaturæ.
3. Capitulum sede vacante in necessaria collatione collat conferre debet beneficium.
4. Ius regaliorum in beneficiis.
5. Dilectis una in plures diversa retinet antiquitatem.
6. Ius regaliorum non impedit expectativam aut præventivum gratias.

CONSILIUM CCLX.

IN erectione Episcopatus Audomarenſis statutum est à Pontifice, ut novè Præbendæ primo vacaturæ afficiantur seu conferantur certis quibudam personis certis qualitates habentibus; nimirum tres primæ tribus Magistris Licentiatas in Theologia; tres alteræ tribus Licentiatas Decretorum; & demum tres postremæ tribus Nobilibus ex dilecti Licentiatas in aliqua dictarum facultatum; idque hoc ordine, ut prima vice novem illæ præbendæ conferantur à solo Episcopo; postmodum verò per electionem ab illis, qui de numero illorum novem supererunt. Contigit autem vacante dicta Episcopali sede, vacare unam præbendam, quæ si Episcopus viveret deberet ab eo conferri viro Nobili & Licentiatato: Quæritur ergo, ad quem pertineat ejus præbendæ collatio? An ad Capitulum, quod tamen videtur repugnare juri communi, *c. illa & not. in. Ne sede vacante &c.* An verò ad Principem secularè, juxta jus regale, quod habet ut sede vacante conferat Princeps in Ecclesijs Gallicanis? An denique reservari debeat Episcopo futuro, cum jus regale non videatur obtinere locum in dicta Ecclesia Audomarenſi, ut quæ sit recentè erecta; aut saltem non videatur debere extendi ad dictas novè præbendas afficiendas, eo quod Rex Catholicus consentiens in erectionem dicti Episcopatus, &

approbans quod dicta praebeunda à solo Episcopo primum, ac postea ab octo superstitibus conferantur, videatur renuntiasse suo juri, si quod habuit conferendi illas praebeundas? Postremo etiam quaeritur, an si Princeps conferat, vel ejus Conciliū, debeat cum affectatione praedicta conferre, hoc est viro Nobili & Licentiatō? An vero possit cuivis conferre, etiam taliter non qualificato, cum jus regale recipiat summā ampliacionē.

Ad propositas quaestiones brevibus respondendo, dicimus ex juris scripti ratione ac dispositione expediri esse resolutionem, * vacante hoc Episcopatu ad Capitulum non pertinere jus conferendi canonicatum & praebeundam interea vacantes. Rescripsit enim Honorius tertius Papa, *m. d. c. illa Ne sede vacante*, nusquam in iure caurum inveniri, quod Capitulum sede vacante fungatur vice Episcopi in collationibus praebeundarum, etiam si alijs vice Episcopi fungatur quoad administrationem & custodiam tam in spiritualibus quam in temporalibus, *penult. & ult. De suppl. negl. praelat. c. Is cui De elect. lib. 6.* Ita ut Capitulum interea non sit Praelatus, sed Praelati tantum vices sustineant, & sic non suum sed Praelaturae negotium gerere censetur; ideoque omnes occurrentes vacationes futuro Praelato conservari debeant, ut ceteri fructus, qui vacante Praelatura non cedunt Capitulo, sed successori conservandi sunt; inter quos fructus procul dubio sunt collationes beneficiorum interim vacantium, *Gloss. m. c. Cum olim De maior. & obedi. c. Quia saepe De elect. lib. 6. Clem. penult. De elect. Gl. & DD. m. c. Sicut nostrum de iur. iur.* Nec quia haec praebeunda virtute Bullae erectionis Episcopatus Audomarenensis incidit in reservationem & affectationem primarum novem, quae post erectum Episcopatum vacare contigerit, & nunc ex prioribus completis pro nobili in Theologia vel iure Canonico graduato, maior erit dicti Capituli potestas; * ob id, quod vacante Praelatura Capitulum conferre possit vacantia beneficia, quae ex praeventiva gratia aut reservatione Pontificia omnino conferenda sunt, nec libertate dispositioni Praelati si adhuc viveret subijciuntur: quasi id sit ad commodum & pro exoneracione Episcopi, *c. Cum vos De off. ordin. panor. in d. c. Cum olim, c. Eam te De rescript. & alij in d. c. illa Rebusus in tract. nominat. q. 8. nu. 11 & latius in praxi benef. lib. 1. art. de devot. nu. 58. cum sequens que 86.* Nam id restringitur, cum certae personae seu certis personis in individuo beneficia affectata sunt, seu ijs per Papam provideri mandatum est, per praeventivam seu expectativam quamcumque gratiam; non etiam cum in genere qualificatis personis collatio facienda est, *Rebusus & alij locis supra citatis.* Et si enim hoc casu ad qualificatas personas restringatur conferendi potestas, non restringitur tamen in specie seu individuo ad hunc aut illum, sed relinquitur Praelato electio, quem scilicet ex pariter qualificatis etiam gratificando praeferre velit; quae electio ideo circa futuro Praelato eripienda non est. Ceterum ut hoc ex juris ratione indubitatum est, ita ex adverso non satis expeditum, anne contra seu praeter rationem & dispositionem juris scripti poterit hic esse debeat potestas con-

ferendi iure Regaliorum, per Reges Galliae haecenus exercita, quam multis rationibus plerique, *Arnulphus Rufus in tractat. iuris Regaliorum in 5. parte praefat. Carol. De Grassalys lib. 2. De Regal. Franciae c. 10.* nituntur etiam iure colore defendere? In quo articulo facti quaestio versatur, an hic Episcopus Audomarenensis huic iuri Regaliorum subijciatur? ideo quod sit novus Episcopatus, & quod sic ad illum extendi non debeat illud jus singulare contra tenorem rationis, hoc est contra omnes juris regulas obventum, *l. Quod vero contra D. De legib. Sed ex adverso pro iure Regaliorum arg. c. quod hic Episcopatus sit erectus per suppressionem & dismembracionem Episcopatus Morinensis, quem qui de iure Regaliorum scribunt, Carol. De Grassalys, d. c. 1. lib. 2.* numerant inter illas ecclesias, in quibus Rex ius Regaliorum habet: * sic enim eodem Episcopatu in duos aut plures divisio, vel una provincia vel diocesis in plures distributa non adimuntur cuicquam privilegia priora, sed illa potius confirmantur. Quae tamen consideratio cessabit, si Rex Catholicus aut sui majores vacante Episcopatu Morinensi numquam usi fuerunt isto iure Regaliorum in beneficijs constitutis in ea parte diocesis, Morinensis, quae Regi Catholico & ejus majoribus, non Regi Galliae paruit & haecenus subiecta fuit (equidem verosimile non est Regem Galliae in ea parte diocesis diocesis iure Regaliorum ulum fuisse) nam hoc casu ex superveniente erectione novi Episcopatus, aequum non erit ex parte Regis Catholici novum & exorbitans hoc ius Regaliorum induci. I sane si ius Regaliorum ex diversitate facti, hoc est in casu antecedentis usus & exercitij iuris Regaliorum in praedicta parte diocesis Morinensis ante illius suppressionem & dismembracionem habuit vel exercuit, libera nunc erit Regi Catholico collatio minimeque restricta aut adstricta ad qualificatas personas, quibus reservatio Pontificia dictas novem praebeundas affectavit. Nam qui ius Regaliorum adstruunt, liberrimum id esse volunt, ut nullis nominationibus, nullis reservationibus, nullisque affectionibus Papalibus impediri possit, *Arnulphus Rufus in d. tractat. in 9. privilegi. Carol. De Grassalys in d. c. 1. vers. & primum cum seq. Rebusus in tract. nominat. q. 11. nu. 9 & 10.*

De Praebendis.

S. V. M. M. A. R. I. V. M.

Indultum Regi concessum nominandi ad beneficia ecclesiastica, cum Canonatu & praebeunda acceptari non potest. *Non in superius citatis locis.* *Classula decreti irritantis constringit etiam ante praeventivam reservationem litterarum.* *Curam animarum qui acceptat non praevio examine san cadat beneficio.* *Revocatio gratuarum expectativarum generalis non continet indulta nominanda Principibus concessa.* *Litterae Placitis Principis super indultu & praebeunda.*

CONSILIVM CCLXI.

EX indulto per felicis recordationis Pium Papam Quartum Serenissimo Philippo secundo Regi Hispaniarum Catholico in anno Domini